

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . 40 Leu
Egy hóra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 290 Leu.
Hirdetés — Nyilttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

HELYI KERESKEDELMÜNK
KÁROSODÁSA.

A lapok hasábjain minden jogos felszólalás helyet szokott kapni, olykor még a jogtalan is. De semmi jogosabb nincs, mint mikor valamelyik kereső rétegünket éri sérelem. Ma az országok is arra irányozzák minden törekvésüket, hogy a nemzeti jövedelem megokolatlanul ne szivárogon, ne áramoljék külföldre, azért különböző elhárító intézkedéseket tesznek. Éppen így kell tennie minden kisebb közületnek is, mivel a leszegényedést csak így lehet megakadályozni.

A mi városunk lakosságának és a környék népének valahogyan így kellene gondolkoznia és — cselekednie.

De aztán nagy kérdés, hogy így gondolkozunk-e? Mert hogy a dologra térjek, hogyan is állunk ebben a tekintetben? Galacból, Brailából, Csernovicből elindul két fiatal kereskedő, miután előzőleg megrakta járművét egy jó csomó szövetneművel. Aztán nekivág az országnak, kivált a jóhiszemű városoknak. Minden jóábrázatu ház előtt megállnak, egy-két szelvény ruhaszövetet a kabát alá dugva beállítanak oda. Ott addig alkuszna és dicsérik portékájuk jóságát, míg a hiszékeny emberek nyakába sózzák. Legtöbbször azt sem tudjuk, nem lettünk-e orgazdák és nem vettünk-e lopott holmit. Gyakran pedig alaposabb vizsgálat után látjuk, hogy az állítólagos olcsó áruval jól becsaptak.

A másik eset, amely nem ilyen fogással megy végbe, de szintúgy károsítja a helyi rendes kereskedelmet: az utazók üzletezése. A bécsi, bukaresti, nagyvárad nagykereskedő utnak indít egy jóbeszédű ügynököt, aki végig járja a város jobbmódu, tehetős házait és kétségtelenül igen szép mintáival nagyszerű megrendeléseket gyűjt össze. Minden évadban megteszi az ő jó vevőihöz az utját és biztos üzletkötésekkel vidáman veszi utját más községbe, más városba. A mi kereskedőink pedig gondolkodhatnak fájo szívvvel és aggódva, hogy vajjon a városi jó vevők mikor jönnek bevásárolni tavaszi szükségleteiket.

A harmadik eset sem kedvezőbb egy cseppet sem kereskedőinknek. Azokról a vevőkről van szó, akik minden apró bevásárlásra Brassóba szaladnak, mintha ott kedvezőbben és jobban tudnának vásárolni, noha a legtöbb esetben drágábban kell kapniok mindent, mert ott a kereskedő drágább üzlet-helyiségben árul, drágábban fizeti alkalmazottját, drágábban él (pl. egy öl faért 1000 leut fizet), nagyobb adót rónak rá. Aztán sietni is kell, mert lekésünk a vonatról és így nyugodtan nem is tudunk vásárolni.

Ezzel szemben minden ok mellett szól, hogy itt eszközöljük bevásárlásainkat. Az itteni kereskedőnél is minden lehető dolgot megkapunk, válogathatunk az áruban, mert mindent készségesen megmutatnak. Ha megfelelő nem volna, előzékenyen megrendelik. Az árak a lehető legjutányosabban vannak megszabva, mert azt akarja min-

den kereskedő, hogy máskor is nála vegyünk. Most már a régebben oly csábító részletfizetés kedvezményét sem élvezheti a vevő, mert az idegen kereskedő is utánvétellel küldi el az árut vevőjének, akit az utánvételi illeték többlete is terhel. Az itteni kereskedőnél maradt pénzünk egy tekintélyes része tovább táplálja a város és vidék pénzforgalmát, mert tudvalevőleg jó üzletmenet esetén a kereskedő a legjobb fogyasztó. Az orvos, az ügyvéd, az iparos, a munkás részben visszakapja a kereskedőnél leadott pénzt. Vajjon a bécsi, temesvári stb. kereskedő mikor juttat vissza néhány száz leut a dusan, tömöttén megrakott táskájából.

Még annak is számításba kellene jönni, hogy a jótékonyság terén mindenki a kereskedőket veszi igénybe legjobban. Ha teaestély van, a kisorsolando tárgyakat tőlük gyűjtjük össze. Ha felülfizetésekre is számítunk, első sorban őket boldogítjuk (!) a gyűjtőívünkkel; ha az egyesületi tagokat kell szaporítani, őket kötelezzük, hogy egyesületünk mellé sorakozzanak. Lehetne még ilyen összefüggést köztük és a társadalmi élet viszonyai között felhozni.

Épen azért a közönség öntudatoságára hivatkozva, azt kell mondanom, hogy kereskedelmünket jobban pártfogásunkba kell vennünk s kivált azon esetekben, amelyekből megállapításaimat levonom, föltétlenül kereskedőink jogos és méltányolható érdekeit kell szem előtt tartanunk.

H. M.

TÁRCA.

Zergenász.

Irtá: Id. Gallitsik Vilmos

2

Hat órai alvás nekem elegendő volt s így felzavartam pajtásomat, aki nagyon szeretett és tudott aludni. Kezdetben dühös volt és morgott.

— A ki nem tud aludni, az tudjon egyedül virrasztani, tisztességes ember alszik éjjel, ő nem társalkodó stb.

— Hát akkor aludj tovább, én pedig egyedül iszom meg a már elkészített forralt bort! — gondolkodtam hangosan.

Ez hatott, mert B. barátom nyomban visszatért az álmok országából, a hol — amint mesélte — nem volt szél, nem volt hó, nem volt szikla, de napsütésben, rózsákkal szegélyezett pázsinton legelésző és zergekisasszonyokkal enyelgő, zergebakokra vadászott.

— Állj meg testvér, vagy hadd el legalább az enyelgést, mert a zerge üzekerését hó nélkül még megálmodni sem tudom. Vagy pedig álmodj tovább napsütésről, de akkor azzal nem jár a forralt bor.

Hat óra volt, mikor hátizsákjainkat hátunkra téve, jó kedvvel és jó reményekkel indultunk a létező tündérország felé, a hóval borított sziklák országa felé. Egy órai

menetelés után elhagytuk a szálerdőt. Az első akadályt az örökzöld, de hóval takart törpefenyves képezte, melyet kikerülni nem lehetett s így ha nem is szívesen, de neki fogtunk az ágról-ágra való ugráláshoz. Ha e séta nem jár lábtöréssel, eléggé mulatságos szórakozás, a dologban csak az a kellemetlen, hogy a hó nem akar az ágakról egyenesen a földre esni s amidőn az ember a fenyők közé esik, ami sűrűn ismétlődik, megragadja az alkalmat s előszeretettel és szüntelenül az ember nyakára esik. A hónap persze tetszik a dolog, mert ő megmelegszik és cseppfolyós állapotban kényelmesen lesétál az ember hátán, sokszor egészen a talp alá, nem törődve azzal, hogy az ember dul-ful mérgében. Miután mindennek vége is van, úgy e törpefenyves sem volt vég nélküli s mi 8 óra tájban épen és egészségségben értük el a sziklák birodalmát. Mi az, ami e birodalomban ilyenkor meghatja, elbűvöli az embert? A mi oly jól eső nyugalmat önt az ember szívében? Ezerféle alakú sziklák mind egyforma fehér köntösben hordják a békét, a nyugalmat itt messzire, ameddig csak a szem ellát. Az ember itt ébren álmodik, azt álmodja, hogy nincs ármány, nincs tülekedés s hogy közelebb van a Teremtőhöz.

Az átizzadt testemet érő metsző szél felébreszt, megszakítja gondolataimat. Érzem a hátamon lefolyó hólének kellemetlen hidegét, melynek ellenmérge a gégen lefolyó

sompálínka. Adagolás erdőben egy, sziklákön kettő; idősebb vadászoknak esetleg három korty is van engedélyezve. Ezenkívül ilyenkor inget kell váltani, amely mindenkor tartalékban van a hátizsákban. Fregolit, a gyors öltözködőt deák koromban láttam Wienben s így őt utánóztva, az ingváltás hamar ment. A ruhadarabok s az átnedvesedett ing hamar lekerülnek az emberről s hogy a száraz tartalék a ruhadarabokkal együtt mielőbb újból felkerüljenek, arról gondoskodik a sziklákön uralkodó novemberi hideg. Egy ilyen ingcsere eléggé komikus látvány, de okvetlen szükséges dolog.

Ezek után megkezdjük az előttünk elterülő sziklás terep tanulmányozását, szemünkkel való átkutatását. A hatos tryöder szemünk közvetlen közelébe varázsolta a sziklafalakat. A sziklák közé felhuzódó füves helyecskéről imitt-amott elfújta a szél a havat. Ezen szürkés színű helyecskék élesen ütöttek el a már hóval borított területől, ezeket a helyecskéket vizsgáltuk nagy figyelemmel s abszolút csendben.

E helyen a legkisebb zajt hihetetlen nagy távolságra neszele meg a zerge, a legkisebb szellőben pedig, ha az az embertől a zerge irányába fúj, 800—1000 méterre szimatolja meg az embert, amire hazánk más vadja képtelen. A közelben minden csendes és kihalt. Nagyobb és nagyobb távolságban folytatjuk a kutatást.

(Folyt. köv.)

Királyi pompával temették el gróf Apponyi Albertet.

(Budapest, febr. 14.) Tizezrek kísérték utolsó útjára kedden délelőtt a nagy magyar államférfit, Apponyi Albert grófot. Már kora reggel érkeznek az ország minden részéből a küldöttségek a képviselőházhoz, melynek kupolacsarnokából temetik a nagy magyart. Első a sorban a vasutasok népes deputációja. Nyomukban a jászberényiek 1500 főnyi küldöttsége. Felhozták muzikumukból Lehel kürtjét is. Majd a vármegyék és városok küldöttei jönnek diszruhában, huszárainak kíséretében. Jönnek az egyetemi diákegyesületek, majd a katonatisztek népes küldöttsége érkezik, utánuk a csendőrök. Fél tíz után néhány perccel József kir. herceg jön tábornagi díszben, kezében tartva a marsallbotot. Néhány perccel később megérkezik Gömbös Gyula miniszterelnök is.

Ezalatt apránként megelevenedik a képviselőház kupolacsarnoka, ahol a hármaskoporsóban nyugszik a nagy halott. Több, mint ezer koszoru hever két oldalt s a néhez illat betölti az egész óriási márványcsarnokot. Óriási gyertyák fénye vetődik a katalakon nyugvó koporsóra, amelyen még mindig frissen, üdén illatoznak Zita királyné és Ottó királyi óriási koszorújának virágai.

A kupolacsarnok apránként benépesedik a gyászoló magyar nemzet kiválóságaival. A ravatal jobb oldalán álló díszes karosszékekben helyezkedik el gróf Károlyi József, a királyi család hivatalos képviselője. Karosszéke egy vonalban áll a kormányzó aranyos székével. Mögötte az Apponyi család helyezkedik el.

A kupolacsarnokban felhangzanak a Himnusz hangjai: megérkezett a kormányzó. Elöl halad Forray István százados, a palatőrseg helyettes parancsnoka, utána alabárdosok, majd a két Ház háznagya. A lépcsőkön lassan halad felfelé Horthy Miklós kormányzó. Mögötte szárnysegéde, Koós alezre-

des, Vértessy Sándor, a kabinetiroda főnöke és Ferenczy Tibor főkapitány.

A hercegprimás szobájának szárnyas ajtójai megnyílnak és égő gyertyákkal bevonul a papság, mögöttük a hercegprimás.

...És megtörténik a beszterelés.

A beszterelő szertartás után Gömbös Gyula miniszterelnök mondja el bucsuztató beszédét.

Igy kezdi:

— Nagyapponyi Apponyi Albert gróf, a nemzet nevében bucsuzom el tőled.

— Nemcsak családod, nemcsak az ország gyűlésnek két háza bucsuzik el tőled és gyászol körül, hanem millió magyarok.

— Nemcsak ezek a gyertyák égnek a koporsód körül, hanem gyászbaborult nemzeted minden egyes tagjának kezében ég egy gyertya, a hála és az imádság gyertyája.

Majd így folytatja a miniszterelnök:

— Magyar voltál, remekbe foglalt magyar.

— Küzdöttél és szenvedtél ezért a nemzetért és bizonyára te is odavárázoltad a magyar égboltra az álmok álmát, az erős Magyarországot.

— És a világháború után vándora lettél a magyar gondolatnak. Vándora, apostola és fátylavívője a magyar igazságnak.

Gömbös Gyula miniszterelnök beszédének elhangzása után felhangzik a Budai Dalárda „Szózat”-a, majd a filharmoniai zenekar előadásában Wagner „Istenek alkonyát”-nak gyászindulóját. Az induló komor melódiai betöltik az egész kupolacsarnokot. Az óriási márványfeljáró boltozatáig itt még soha nem hallott akkordok zendülnek fel.

A pillanat nagyszerűsége olyan mélységes erővel hat a több, mint 6000 főnyi hallgatóságra, hogy a feljáró mentén sorfalat álló tömegből a zokogás hangja tör fel.

Ezzel meg is indul a hatalmas menet a budai vár Mátyás templomáig. Amerre a menet elhalad, mindenfelé zokogó, térdeplő emberek. Az ablakokban fekete zászlók lobognak, az erkélyeket is fekete lepellet takarták.

Tizenkét óra. A sorfalak embertömegének kalapjai mintha paracszóra tűnnének el a fejről.

A halott Apponyi bevonult a Várba és elfoglalja helyét a királyi hamvak mellett a Mátyás templom kriptájában.

Vele is úgy bánt el az élet, mint a legtöbb emberrel. Adott sok szomorúságot, tenger csalódást és kevés örömet.

Végigharcolta a véres háborút.

Álta a vihart egyenesen, meg nem hajolva, csak a feje fehéredett fiatalon meg.

Kedves jelenet volt, mikor a község románai kü birája bucsuzott - magyar nyelven.

— Elhoztam Önnek, a román egyház és a zabolai románság bucsuüdvöztetét. — Mi, itteni románok, akik szerettük, becsültük, higye el, melyen fajtáljuk, hogy elvesszítj k Önt.

Kákay meghatva mondott köszönetet: — Voltak, kik félreismertek engem! — felelte.

Hibámul csak azt tudhatták fel, hogy izig-veig magyar vagyok és sohasem tagadhattam, hogy fáj a fajom sorsa.

— De az ember, aki nem tudja átérzeni fájának szeretetét és szenvedését, az nem méltó egyébre, mint Judás, akit nem fogadott be halála után sem ég, sem pokol.

— Önök tudják, hogy becsületes polgára vagyok az új alakulatnak és lennék, ha görög, török, vagy francia volna az uralkodó elem, mert itt élek. És a zabolai derék román néppel huszonöt éve a legjobb megértésben éltem.

Aztán sok szép pohárköszöntő hangzott el és valamennyien bucsuztunk...

Bizonyos, ha öregtemplomunkban megszólal az orgona, sokáig könnyes lesz a szemünk. (s.-é.)

MIKOR BUCSUZTAM...

(Havas virágok)

Valahol messze zene csuklott az éjbe mikor bucsuztam mindörökre.

Álom könnyeket szórt a park-akác reám, fájdalom vonaglott kint az utcán.

És égőn permelezték csókos harmatok, mint máskor, nyitott volt ablakod.

Mintha még intettél volna egyszer felém, a függöny szétlebbent könnyedén,...

és lassu szél szállt át a hó-akác soron. Halkan bolyongtam át a városon.

Illyés Elemér.

Kákay Ernő távozása.

Zabola, 1933 febr. 14.

A legszomorubb, a legfájdalmasabb érzés, mikor bucsuzunk valakitől, azzal a tudattal, hogy többet nem tér vissza hozzánk.

A kil huszonöt éve nap-nap után látunk, szeretünk és egy-zerre eltűnik az életünkben, mint egy álom.

Február 12 én, vasárnap délelőtt bucsuzott el Kákay Ernő Zabolától, hogy új állomáshelyére — Nagybaconba menjen.

Talán még az öreg templom szent falai is siratták, — hiszen úgy mondják, a könek is van lelke...

Minden szavát zokogás kísérte. Sirt a zsufolt templomban mindenki. Férfiak, nők, gyermekek. Sirt az orgona, mely utoljára bugott fel mesterének keze alatt.

Bedő Béla lelkész el-elcsukló hangon, gyönyörű imában áldotta meg távozó kántorát.

Este több, mint száz terítékű vacsora keretében vettek bucsut a távozó kántortól barátai, tisztelői.

Először az öreg pátriárka, a 86 esztendő ny. lelkész: Földes György bucsuzott néhai kántorától, kit annak idején ő iktatott be a zabolai ref. egyház kötelékébe.

„Hej azóta huszonöt év telt el, Megrakodva buval és keservvel.”

Ujlaky János, a költőpap a róm. kath. egyház és a maga nevében; Fikler Ferenc, a pávaiak fiatal papja, egyháza, községe és a maga nevében bucsuzott. Bedő Béla lelkész beszélt a távozóhoz. Hadnagy Gyula tanító — régi iskolatársa, Balogh Albert és György Károly tanítók egykori tanítótársuktól bucsuztak.

Bucsuzott a presbiterium.

És elbucsuztak szívéhez nőtt öreg és ifju dalosai. — Dalban bucsuztak.

„A magyar nemzet ezer esztendő alatt sokat türt, sokat szenvedett. Da'ba, zenébe öntötte minden fájdalmát! — mondotta a nem rég elhunyt Klebesberg kultuszminiszter, a pesti filharmonikusoknak, — kik meghívásra Hollandiába indultak.

Menjenek Önök, muzsikájuk hozzon dicsőséget és hirdesse a mi fájdalmainkat.”

Kákay Ernő, ami neki fáj, daiba és zenébe öntötte, — temette.

(*) Szabad a fuvarozás. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium folyó év február 6-án kelt 125.477 számú marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarához az alábbi értesítést küldte:

Elnök ur, van szerencsém tudomására hozni, hogy a minisztérium f. év február 6-án kelt, 123.509 számú végzésével úgy döntött, hogy az 1825 évi császári patens rendelkezései, továbbá az 1884 évi XVII törvény 183 §-ában irt intézkedések, valamint a háló kereskedelem törvényének alkalmazására kiadott 1888 május 21-én kelt 1692 számú decretben megjelent végrehajtási utasítás alapján, a kerületükhöz tartozó (Maros-, Csik-, Udvarhely és Háromszék vármegyék) falusiak erdei termelésüket minden megszorítás és a nélkül szabad értékesítsék, hogy ennek gyakorlata valamelyes formalitáshoz legyen kötve. — Minisru, Industriei și Comerțului (ss) Emil Halseganu, Director General (ss) I. Dimitrescu.

Ne feledje, ma este sportakadémia.

Székelyek a Barcaságon.

Tanulmányi kirándulás két napra.

Irta: D. Paál Lajos.

9

Rozsnyó főterén állottunk egy csoportban s míg megtöltötték a benzin tartályokat s míg dr. Kraff beköszöntött Rozsnyón lakó szüleihez egy édes anyai csókra: addig meséltünk a várról s mennyi örömteljes és fájó emlék ujjalt fel lelkünkben.

Ez a vár festői magaslaton 1633 év körül épült, nagy része még ma is ép és használható állapotban van. A várban levő kut 144 méter mély, még elgondolni is sok, hát még kiásni és megcsinálni ezt a kutat, micsoda erőmegfeszítés, kitartás és odaadás kellett ehhez a munkához.

Alkonyatban indulunk el Rozsnyóról, hogy kirándulásunk végső állomásához, Brassóhoz közeledjünk. Sötét este érkezünk Brassóba. Megnézzük a szász gazdasági egyesület tejközpontját. Schuller igazgató ur szíves szeretettel, nagy előzékenységgel fogad és mutatja be a tej és vaj gyárat. Meggyőződünk arról a tisztaságról és pedanteriáról, ahogy itten kezelik, kémiai vizsgálat és pastörizálják a tejet. Látunk és kóstolunk vajakat, amelyek hónapos időközökben készültek s amelyek csoda frissek, finomak és a legkényesebb igényeket is kielégítő izletesek.

Itt tükröződik vissza a maga valóságában, hogy micsoda hatalom az egybefogott, az összetartó erő. Itt látszik meg az a büszke, faji öntudat, amely boldogabb, szebb jövőndő épületéhez hordja a fundamentumot abban a botfalusi, hőltövényi, vagy bármely más szász községi néhány holdas szász gazda szorgalmas munkájában... Itt látszik meg, hogy mi az a napi néhány liter tej több termelés... mi az a földvári, vagy vidombáki öregasszonytól a központba juttatott 10 és egy néhány tojás... Itt látszik meg, hogy mi az a lelkiismeretes, altruista népvézetés, mely nem a maga önző hasznát hajszolja... hanem érzi, tudja, hirdeti, cselekszi és munkálja az „Egy a millióért!” nagy, örök elvet.

Megnézzük a barcasági szász gazdasági egyesület központi adminisztrációs irodáját, ahová befutnak a vidéki központok ügyei... s a hol intézik egy kisebbségi népfaj minden kicsiny és nagy dolgát Isten és a történelem előtti nagy felelősséggel, testvéri szeretettel, Isten igazságosságában vetett hittel s meg nem rendíthető, soha meg nem szegyenítő reménységgel.

Este 1/29 órakor beérkezünk a „Korona” éttermébe. Vacsorázunk, ki amit akar. E sorok írója rövid pohárköszöntőben fejezi ki szeretetét, háláját a most már igazán távozó és hazatérő Kaufmes igazgató iránt... Még egy Isten hozzád... még egy Isten veled... elváltunk... autóinkban a lehetetlen rossz uton dőcögünk hazafelé sok értékes tapasztalattal... a látottak, hallottak és tapasztaltak nyújtotta örömmel... s elmaradottságunk tudat

Kedvezményes utazás a Mezőgazdasági Kiállításra.

A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium az OMGE kérésére a március hó 23-27. napján tartandó országos mezőgazdasági kiállítás megtekintésére felutazó közönség részére 50%-os kedvezményt biztosított a M. Kir. Államvasutakon és a kezelésében levő helyierdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadták az önálló igazgatással bíró hazai vasutak és hajózási vállalatok is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány ára a MAV és az összes többi közlekedési társulatok vonalaira szólnak egységesen 1.- pengő, az igazolványt ennek az összegnek postabélyegben való beküldése ellenében, az igénybevevő nevének és a kiinduló állomásnak a közlése mellett, az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest. IX., Köztelek-utca 8.) kell igényelni, de beszerezhetők az igazolványok az utazási irodák, gazdasági egyesületek, gazdaságok és szövetkezetek útján is.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március hó 17-től 27-ig, a visszautazásra március hó 23-tól április hó 2-ig bezáróan érvényes és használható, bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50%-os kedvezményre.

A külföldi látogatók részére a szomszédállamok vasutai szintén jelentős utazási kedvezményeket engedélyeztek, a m. kir. külügyminisztérium pedig lehetővé tette, hogy vizum nélkül lehet a kiállítás időpontjában Magyarországra utazni és azt utólag a kiállítás színhelyén díjmentesen lehet megszerezni, csekély kezelési költség leróásával.

MENHÁZI KÖZGYŰLÉS.

A Kézdivásárhelyi Munkaképtelen szegények báró Szentkereszthy Stefania Menedékházát fenntartó egyesület vasárnap, febr. 12-én délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését. Dr. Vargha Béla igazgatósági elnök megnyitva a gyűlést, melyen a tagok számban jelentek meg, bejelentette, hogy Mikes Arminné grófnő, egyesületi elnök akadályozva van és így ő helyettesíti.

Kovács Lajos titkár olvasta fel a múlt évről jelentését, mely az egyesület működését részletesen elönlébe tárta és megállapítja, hogy az intézet vezetése jó kezében van, a szűk anyagi helyzet mellett is szép eredményt ért el az egyesület és képes hivatását teljesíteni, a mibenlőrsze van Kézdivásárhely városnak, mely tetemes összeggel járul hozzá a Menház fenntartásához, de az ebéd adóknak is, noha ezek száma az előző évekhez képest felére csökkent. A menház öregeinek száma 17. — Majd Bándy Béla pénztárnok tette meg jelentését a zárszámadásokról és vagyonmérlegről, melyeket dr. Gyöngyösi István által előterjesztett számvizsgáló bizottsági jelentés után a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Felemlítjük, hogy a városi segélyen kívül számottevő jövedelem volt a virág eladásból, miből 10000 Leunál több folyt be, ami az igazgatónő, Jancsó Gáborné érdeme.

Majd az 1933-évi költségvetést fogadta el a közgyűlés és köszönetet mondott a tisztviselőknek, igazgatónőnek.

Dr. Vargha Béla elnök javaslatára elhatározta a közgyűlés, hogy a jövő 1934 év május havában b. Szentkereszthy Stefania halála évfordulóján jubiláris ünnepély rendezendő az egyesület és Menház 60 éves fennállásának megünneplésére.

Köszönetet mondtak továbbá mindazoknak, kik az intézetet segélyezték adományaikkal, nevezetesen az ebédadóknak, dr. Nagy Zoltánnak a díjtalan orvosi kezelésért, Rausch István fodrásznak az öregek ingyenes borotválásáért, az őszi kiállítás rendezőbizottságának, a Brassói Ált. Takarékpénztárnak és dr. Rozván István közjegyzőnek egyenként 500—500 leus adományaikért.

Végül megállapította a közgyűlés a felvehető öregek létszámát. Eszerint ez évben sem tarthat a Menház anyagi viszonyainál fogva több személyt, mint az előző évben, vagyis 17 öreget.

-s -n.

SPORT.

A KSE. birkózó-versenye március 7-én.

Március 7-én lesz a Brassó és Kézdivásárhely városközi birkózó-verseny, melyről bővebbet jövő számunkban hozunk. Itt megemlítjük, hogy ezen versenyre február 25-én este 1/2 9 órakor tartja meg a K. S. E. a Vigadó alsó termében válogató előversenyét,

Ugy a febr. 25-iki válogató előversenyre, mint a márc. 7-iki versenyre érdeklődőket szívesen lát és meghív a K. S. E. vezetősége.

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Febr.

18

1933.

— **Unitárius istentisztelet.** Február 26-án d. e. 11 órakor istentiszteletet tartott, melyre felhívom a hívek figyelmét. — **Barabás Béla**, unitárius lelkész.

— **Doktorrá avatás.** Lukács László jogszigorlót, dr. Lukács Vilmos ügyvéd jeles képzettségű fiát ma, szombaton avatták a jogtudományok doktorává a szegedi Ferencz József tudomány egyetemen.

— **A Kaszinó közgyűlése.** A Kézdivásárhelyi Kaszinó február 25-én, szombaton délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyen általános tisztújítás is lesz.

— **Előadó-esték a Kath. Otthonban.** Február 16-án tartotta a Kath. Otthon XI. előadóműsorát. Dr. Hollanday Pál: A hiányzó fogak pótlásáról beszélt. Előadó a fogpótlás technikáját ismertette meg a hallgatósággal, amely hálásan fogadta a sokat tapasztalt orvos szájából jövő s a fogápolásra vonatkozó jótanácsokat. Dr. Várhelyi Gyula, az Otthon elnöke a XVI. század történetét adta elő. II. Szulejmán szent harcai, Zápolyai véres százada moziképszerűen pergettek le a hallgatóság előtt s az alapos és kimerítő előadás sok-sok régi, de már elfeledett dolgot elevenített föl a közönség lelkében. Mindkét előadót lelkesen ünnepelte a közönség. A jövő csütörtök (febr. 23) esti előadók: Kovács András képezdei igazgató és Báliath Vince bankigazgató lesznek. Az érdekesnek ígérkező előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Unitárius vallásos est.** Február 25-én, szombaton este 1/2 9 órai kezdettel unitárius vallásos estély lesz szép műsorral a ref. egyházpalota tanácsteremben. Műsor után tea. Az estélyre az érdeklődőket szívesen látja a rendezőség.

— **Halálozás.** János Lajos földbirtokos Gelencén 63 éves korában elhunyt. Temetése február 14-én volt nagy részvét mellett.

— **SZÖTTES RUHA.** A legutóbbi szöttesbál alkalmával sok szép szöttes ruha ragadta meg figyelmünket. A stilszerű székely ruhákat nagy részt udvarhelyi információk alapján készítették el. Látszott rajtuk az izlés, valamint a néprajzi megfigyelés. Praktikus térre kerülve át az ügy, közölhetjük, hogy városunkban Szolyori Jánosné (Rákok-utca) és Farkas Erzsike (Plevna-utca) a kapott minták és magyarázatok alapján már specizálták ezt a szép munkaterületet s úgy el tudják a ruhákat készíteni, mint akár az udvarhelyiek. A szöttes ruhához anyagok már kaphatók is városunkban. Hisztük, hogy a gyakorlati terén mind nagyobb és nagyobb eredményt elér a mozgálm és a lezajlott szöttesbállal nem áll meg, hanem újabb lökést kap az általános elterjedéshez.

— **Szentantalest.** Kedden este 8-órai kezdettel ismét megkezdődnek a „szentantalestélyek” A műsor szenzációk. Mindenki legyen ott.

*) **RÓNAY TÁNCSTANÁR** a vásárhelyi tánc kedvelő közönség közkívánatára f. hó 23-án új táncanfolyamot kezd a Vigadó alsó termében. Ajánlatos ezt a kedvező és ebben a szezonban utolsó alkalmat mindenkinek kihasználni. Iratkozni a kezdetnél lehet este 1/2 9-órakor.

— **Amire mindenki kötelező.** A tea-esték, bálók rengeteg érdekében az ideifarsangban majdnem eltévedtünk. Nem tudtuk sokszor, hogy melyiket kell, melyiket illik témozognunk. Szinte a labirintushoz hasonlított az ideifarsang, könnyen eltévedtünk volna benne. Mulatni! Talán sokan meg akarták ezt tenni a farsang alatt, de nem sikerült teljesen. Most az O.T.E. tartja február 28-án az álarcosbálját, mely nemcsak azoknak akar szórakozást nyújtani, akik eddig nem kaptak, hanem mindenkinek. És ez a szórakozás kötelesség. Azt az egyesületet támogatjuk ezzel, mely megvéd bennünket, megvédi vagyonunkat az elpusztulástól. Legyen ott minden polgár, minden háztulajdonos. Ne felejtjük el! Február 28-án az Önkéntes Tűzoltó Egylet álarcos-bálja.

— **Dr. Török Andor felolvasása.** Érdekes és tanulságos felolvasást tartott dr. Török Andor volt alispán a február 10-iki ref. nőszövetségi kötőken. Felolvasásának tárgya a művészetek, iparművészet, népművészet és a kontárkodások volt és érdekes megfigyeléseit, adatait nagy tanulmányra valló alaposággal csoportosítva, felolvasásával mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. — A kötőke egyébként szokás szerint gyüle-

kezeti énekekkel kezdődött, majd Soós József segédlelkész biblia magyarázata volt. Azután egy kétféle jazz zenekar játéka szerzett élvezetet a közönségnek, többször megújraza azt. Hegedűs Imruska széphatásos szavalata és egy kis egyfelvonásos bohózat egészítették ki a műsort, melyben az összes szereplők zajos tapsot érdemltek ki. Még „amerikai árverés”-en kisorsoltak egy meglepetést, ami egy nagy dobozban mézeskalács szív volt, melyet a kis Rákosi Baba tartott és ügyes vers kíséretében adta át a nyertesnek. A jólsikerült estét Solyomné Nagy Irén és Bándy Beláné urnők rendezték.

— **AZ „ELLENŐR” ÚJ SZÁMA.** Megjelent Tóth Sándor huszadik évfolyamába lépett politikai, közgazdasági és kritikai lapjának, az „Ellenőr”-nek új száma, amely több, mint harminc eredeti cikket, riportot tartalmaz. A rendkívül nívós és változatos számot Sándor József szenátor cikke vezeti be. Főbb tartalmából kiemeljük: Hexner Béla: Hagyják végre békén a gazdasági életet. Tóth Sándor: Az utolsó novella. Fekete Tivadar: Menjen dolgozni. Fele Bertalan: Csikországi csokréta. Program, vagy elnökválasztás az Ugárnál. Színigazgatói portrék 1933-ból. Hitler körül. Gróza Péter v. miniszter leleplezése. Az új tordai primár. Szomori ur kutyái. Szilágy-sághon is sikerült megbontani a békét stb. Az „Ellenőr” kapható az egész országban.

— **Megkezdődtek a konverziós tárgyalások.** A konverziós törvény foytán a múlt nyáron tett bejelentések tárgyalását a napokban kezdte meg a kézdivásárhelyi járásbíró. Ugyancsak hozzáfogtak ehhez mostanában a kovásznai járásbírósnál is.

— **A jövőheti kötőke műsora.** A február 24-iki, pénteki kötőke műsora a következő: Egyházi ének. Biblia magyarázat. Egyházi ének. Szaval Szóts Levente. Zongorázik Szóts Istvánné, hegedűn kíséri dr. Hollanday Pál. Énekel Kovács Buba, Torja. Szaval Reinitz Jenő. Énekel Páll Annuska, hegedűn kíséri: Kovács József. Kuplézik Késmárky József. Jelenet, előadják: Teleky Margó, Zonda Emma, Jakó László, Papp István és Sós József. Cimbalmazik Péter Bözsike. — A nagysikerűnek ígérkező kötőke estre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **NYILVANOS KÉRELEM.** A Kézdivásárhelyen levő háromszékmegyei „Erzsébet” Arvaleány-nevelő intézet vezetősége az alábbi kérelemmel fordul a háromszékmegyei összes vallásfelekezetek lelkészeihez, tanítóihoz és elap olvasóihoz: „Megyénkben az egyedüli arvaleány-nevelő intézet Kézdivásárhelyen fenntartási nehézségekkel küzd. Múlt év tavaszán 10 felolvasó estély előadónak munkáját mintegy 190 nyolcadíves nyomtatott oldalon kiadta az Arvaház 20 Leus áron, hogy azok értékesítésével valamely jövedelemhez jusson azok részéről is, akik az estélyeken nem vehettek részt. E füzetek alkalmasak iskolai jutalmazási célokra is. Ezért kérjük azokat, akik e kisebbségi intézmény sorsát szívükön hordani kötelességüknek tartják, hogy rendelkeznek meg minden közseg részére a megyében legalább 10 példányt a füzetekből: Az „ERZSÉBET” arvaleány-nevelő intézet Igazgatóságától Targu-Săcuiesc-Kézdivásárhely, s annak árát előre legyenek szívesek beküldeni az arvaháznak, hogy az elküldés mielőbb megkezdődhessék. Akiknek pedig már e füzetek megküldettek, azokat kéri az intézet vezetősége, hogy az árát legyenek szívesek beküldeni.”

— **A telepátikus jósnő városunkban.** Hétfőn érkezik városunkba Missis Cleo, a világhírű telepátikus jósnő, akinek képe-segeiről csodákat beszélnek.

Szöttes mulatság.

A szöttes mozgalom erősödésének volt ékes megnyilatkozása a február 11-iki szöttes mulatság. Amely lelkesedéssel készült a város és a vidék közönségének az a része, mely megérve az idők jelét és visszatér az ősi viselethez, ép oly megértő szeretettel igyekezett a mulatságon való megjelenésével dokumentálni az eszméhez való ragaszkodását. Különösen a vidék vonult fel tekintélyes számmal s a fajáért aggodó csendes szemlélő jól-ésőleg szemlélte a szép székely szöttes ruháju hölgyeinket. Elönlébe vetődött a háromszéki ezer székely leány-nép, amikor a székely szöttes még diadalmasabban fogjakifejzti az ősi viselet szépségét, a székely lélek tisztaságát.

— Muzeumun gyarapodása. Maidnem rap mliit adonanyoz a közönség a Kézdivásárhelyi Muzeumnak újabb és újabb tárgyakat, úgy hogy nem sokára eléri a muzeumi leltár a tízezer darabszámot. A látogatók száma a megnyitás óta szintén több, mint ezer.

KÖZGAZDASÁG.

— Rovatvezető: D. Pál Lajos. —

A Kézdivásárhelyi Gazdakör

folyó hó 15-én gyűlést tartott a ref. iskola helyiségében Benkő Sándor gazdaköri elnök elnöklésével.

Igen sok napi kérdés került tárgyalás alá s ezek közül a legfontosabb volt fájdalmas megállapítása annak, hogy gazdaközönségünk még mindig nem rázható fel a semmivel nem törődés mindent megemészítő letargiájából.

Azokat az időket éljük, hogy ma az eredményt elérni akaró egyedek közületekbe kell, hogy tömörüljenek s sok megértéssel, nagyrésztvevő szeretettel kell egymás és így közös ügyeiket munkálniok, ami nálunk ma is teljesen hiányzik.

A gazda... a vásárhelyi "gazda" kicsinyes érdekhajhászásával... önzésével teljesen egyedül áll. Ki van szolgáltatva mindenkinek... Őt huzzák, sujtják a legjobban adóval, taxával... Ő fizeti oda jövedelme kétszeresét napszámba, cselédbérbe... Neki dolgozik a lehető leglelküimeretlenebbül a napszámos, a cseléd... s töle igyekszik elzsarolni terményét, állatát a vigéc... a kucpec... s Ő nézi részvétlen szemmel gazdátársá tönkre jutását s nem veszi... nem akarja észre venni, hogy a társa tönkrejutása Őt is viszi a vég felé!

Mikor ébredünk...? Most kellene intézkedjünk a nyári legeltetés ügye felől... Pásztorfogadás... legeltetési díj megállapítása... Legelő takarítása... esetleg bővítése... idegen állatok legeltetésének ellenőrzése... Apaállatok, vetőmagvak beszerzése. A városi tanács minden ilyen irányú munkájával contactusba lépni a gazdaközönség választott bizottságának lenne a feladata, de hol van és hol lehet ez a bizottság, ha gazdátársadalmunk saját jól felfogott érdekében még gyűlésre sem megy el. Így valószínűleg meg igazán a „Rólunk, nélkülünk!” nagy igazsága s ez ellen azután hiában lármáznak piaci szájhőseink.

Fenti kérdések megvitatása érdekében kimondja a gyűlés, hogy **folyó hó 26-án délután 4 órára a református egyház tanácstermében teljes gazdaggyűlést hív.**

Kiküldött egy bizottságot a Mágóri Mózses, Szöcs Kálmán, Teleki Nagy Ferenc és Ifj. Kovácsy Bálint urak személyében, hogy ezek az urak folyó hó 20-tól kezdődőleg személyesen járják el a gazdákat a jelenlegi elnökség által kibocsátott ívekkel s hívják fel a gazdákat a gazdakörbe való belépésre, beszedvén egyúttal az ez évre eső tagsági díj elsőfelét, melyet 1933 évi január hó 1-től 30 holdon aluli gazdákknál évi 50.— ezen felüli gazdákknál évi 100 leuban állapít meg.

Egyben kimondja a közgyűlés, hogy csak azok a gazdák lehetnek gazdaköri tagok, akik ezen tagdíj első felét a most kiküldött bizottság kezéhez azonnal befizetik s csak ezek részesülhetnek a gazdakör nyújtotta előnyökben.

Meghívó.

A Kézdivásárhelyi Gazdakör elnöksége a folyó hó 26-án (Vasárnap) délután 4 órakor a ref. egyházközség tanácstermében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívja a kézdivásárhelyi összes gazdálkodókat.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. A Gazdakör ujrászervezése, tisztujtás, kiküldötték jelentése.
3. Tagdíjak megállapításának jóváhagyása.
4. Gazdaköri helyiség ügye.
5. Szaklap rendelés.
6. Apaállatok beszerzése, fenntartása, díjazása.
7. Gabonatisztító rosta ügye.
8. Vetőmagvak és fajtallatok rendelése.
9. Szász gazdakörök működéséről előadást tart Szöcs István.
10. Cukorrépa termelés tárgyalása.
11. Időközben jöhető ügyek tárgyalása.
12. Indítványok és interpellációk.

Kézdivásárhely, 1933. évi febr. hó 18.

Benkő Sándor s. k.
elnök.

Pál Lajos s. k.
titkár.

Soha nem látott **Olcsó** árak

Dávid Antal cégnél.

Tekintse meg kirakataimat.

Száraz bükk hasáb **tűzi fa**

métermázsánként is kapható Zsarnocky-fatelepen. (Nagymihály-telep mellett.)

(KIFŐZÉST)

éttermet nyitok.

Értesitem a m. t. közönséget, hogy az Európa-szálló vezetésétől március elsejével megválok és ifjabb Nagy Ferenc-féle helyiségben

Biztosítom eddigi üzletfeleimet a további jó házikonyháról, pontos és tiszta kiszolgálásról. — Kosztot házhoz kihordva, szintén legnagyobb meglepedésre adok. — Kérve a m. t. közönség további pártfogását, vagyok teljes tisztelettel: **Antal Bandi.**

A román állami sorsjáték

V. osztályának huzása alatt

sorsjegyek

állandóan kaphatók

Mihály László és Kovács-hirlapiroda megbízottaknál Kézdivásárhelyen. Siessen venni a mara dök sorsjegyekből.

Mélyen leszállított **bor árak**

A küküllőmenti

JIDVEI és Ö. MÉNYESI BOROKAT

a legolcsóbb árban

18-tól 22 leuért

árusítom házhoz.

BENKŐ GYULA restaurant.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy folyó évi március elsejével az

„EURÓPA“ (Millenium)

kávéház, étterem és szálloda vezetését átveszem.

Hogy a m. t. közönség szórakoztatásáról megfelelőleg gondoskodjak, tetemes áldozattal a hirneves MICI HISKÁT és zenekarát leszerződtem, amely minden este 8 órai kezdettel az étteremben és kávéházban **hangversenyez.**

Üzletvezetésemnek egy körülmény által biztosított előnyét még azáltal kívánom fokozni, hogy nagyobb városokban divatos szokásokat honosítok meg. — Köztudomásu u. i., hogy a nagyobb városokban és fürdőhelyeken a közönség a tánc-szenvedélyét úgy elégíti ki, hogy a feszes és kötelező estélyek tartása helyett éttermekben és kávéházakban evés-ivásközben, utcairuhákban táncra kerekedik és e szokásának mindennap hódol. — E kedves szokást városunkban is meg akarván kedveltetni, elhatároztam, hogy hetenként

kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap

tombolával egybekötve táncesteket rendezek.

Kérem a mélyen tisztelt közönséget, hogy fenti intenciómat megértve, minél számosabban támogatni sziveskedjenek. — Egyben b. tudomásra hozom, hogy a meglévő inventárom alapján abban a helyzetben vagyok, hogy **elvéallalhatom bármilyen nagyszabásu**

ünnepi ebédek, esküvők, bankettek, teaesték és délutánok szervizelését. — Biztosíthatom a közönséget, hogy ételnemüimmel, francia, román és magyar ízlés szerint, kifogástalan adagolással, finom szervizeléssel, ki fogom érdemelni a legkényesebb igényeket is és konyhámmal mindenki meg lesz elégedve.

ABONOMA:

EBÉDKOSZT: 4 tál étel, házhoz kihordva, à 25 leu.

NAPI ABONOMA: ebédre 4 tál étel, vacsorára 2 tál étel, à 45 Leu. Ezen kívül lesznek olcsóbb abonomák is megegyezés szerint.

MINDENNAP FRISSEN CSAPOLT SÖR és ZÓNAREGGELI.

Rendelkezem különböző kisküküllőmenti asztali és fajborokkal.

Étlapjaim üzleti kirakatomban mindennap láthatók lesznek. — Abban a reményben, hogy a m. t. közönség áldozatkészségemet és fáradságomat a minél tömegesebb látogatásával honorálni fogja, vagyok a m. t. közönségnek szolgálatra készen, Kiváló tisztelettel:

VASS GÉZA, üzletvezető.

Milliomos lehet ha osztálysorsjegyet a Révész Ernő collecturából!

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgu-Săuceni (Kézdivásárhely) 1933.